

BLEKKHUSET

Av Jorun Espedal – skrevet mens hun var elev på Bjerkely folkehøgskole 1957

Det var mens jeg gikk i 2. klasse dette hendte, som jeg skal fortelle om. Jeg stod ute på gårdsplassen et frikvarter. Jeg kan enda den dag i dag huske hvor glad og tilfreds jeg følte meg. Jeg hadde liksom blitt litt eldre. Det gikk gjennom meg av spenning hver gang jeg tenkte på det store som skulle skje. Men når jeg tenker riktig nøye etter, så kan jeg huske ei av de store jentene på skolen spurte meg hånlige hva jeg stod og lo av. Hun skulle bare ha visst at i neste time skulle jeg lære å skrive med blekk.

Jeg hadde fått helt nytt penneskift. Det var en nydelig grønn farge på det. Pennesplitt hadde jeg og fått. Endelig ringte skoleklokka. Sammen med de andre sprang jeg inn. Da vi kom inn i klasserommet, kan jeg huske hvor fælt to gutter slåss. De brydde seg visst ikke stort om at de skulle lære å skrive med blekk.

Lærerinna kom inn med et stort Brett fullt av nye fulle blekkhus. Hun ble naturligvis sint på de to guttene som slåss og holdt en skjennepreken. Jeg trodde aldri det skulle ta slutt. Skal ikke lærerinna dele ut blekkhusene, tenkte jeg for meg sjøl. Kunne ikke disse guttene få sitte igjen og la oss få begynne.

Endelig så det ut som hun skulle dele ut blekkhusene. Hun begynte i andre enden av rommet, og følgelig fikk jeg mitt sist, for jeg satt på første benk nærmest vinduet. Endelig sto jeg med blekkhuset for første gang i min hånd. Jeg så på det og holdt det opp mot vinduet. Det skinte så fint i blått. Det var som en klar stjerne på en blå himmel.

Jeg satte blekkhuset fra meg i hullet på pulten som var reservert til blekkhus. Der hadde det bestandig før ligget blyantspissere. Men de var nå omhyggelig fjernet et par dager i forveien.

Penneskaftet og pennesplitten kom fram. Lærerinna delte ut nye skrivebøker med linjer. Så kunne jeg endelig begynne å skrive. Jeg duppet pennesplitten ned i blekkhuset og la forsiktig i vei. Jeg syntes splitten satt litt for løst i holderen. Jeg tok splitten med fingrene og skjøv den bedre på. Fingrene ble helt blå. Men hva gjorde vel det? Det var forresten bare bra det, for nå kunne de andre se at jeg hadde lært å skrive med blekk.

Første linja gikk ganske bra. Men det lignet ikke min skrift, for det var så takkete bokstaver. Det gjør ikke noe tenkte jeg. Det ordner seg nok, bare det

får tørke. Men bokstavene forble stygge. Det var ikke så lett å skrive med blekk som jeg trodde.

Så skjedde det noe jeg aldri kommer til å glemme. Jeg kan ikke riktig huske hvordan det skjedde. Men blekkhuset veltet. Blekket fløt over den nye fine skriveboka. Det ble en stor blå flekk på boka. Lærerinna så hva som skjedde og kom hylende mot meg, imens hun holdt hendene for øynene, som om hun var redd for å se hva som hadde skjedd. Der satt jeg og var som en rød pion. Så ulykkelig hadde jeg ikke følt meg noen gang. Nå satt jeg der med en stor, blå flekk på den nye boka mi. Jeg syntes flekken lignet en hånd som strakte seg etter meg. Med ett satte jeg i å gråte. Jeg ville aldri mer skrive med blekk. Penneskraftet skulle jeg kaste langt vekk – kanskje brenne det, for da var jeg sikker på at det ble borte.

Hvordan lærerinna fikk meg til å skrive mer med blekk, kan jeg ikke huske. Men jeg tror hun lovet meg en hel stjerne i boka før jeg skrev videre. Stjerna var det beste jeg kunne få.

Boka har jeg gjemt på. Jeg har den dag i dag. Noen ganger tar jeg den fram og ser på den blå flekken. Den er blitt mørkere ettersom tiden er gått.

En ting er jeg sikker på og det er at jeg må bli temmelig gammel og åreforkalket før jeg kan glemme hvordan blekkflekken ble til.

Kjell Espedal: Denne stilen er ei hending fra da Jorun Espedal som 8 åring gikk i 2. klasse på Kirkekretsen skole i Åsnes kommune. Hun var lærer i 35 år på Kvaleberg skole i Stavanger. Nå er hun på sykehjem. Jeg har funnet fram alle hennes stilebøker hun har skrevet fram til hun startet på lærerskolen. Når jeg besøker henne tar jeg med ei stilbok og leser en eller flere stiler hun har skrevet. Selv om minnet er for det meste borte, så virker det som hun kjenner igjen innholdet i stilene (det er fortellinger fra rundt 1950/1955). Hun ber stadig om jeg må lese mer. Siden hun enda har litt språk, hender det at hun leser noe selv – for det kan hun enda.